

з міста Суми відбувається на Великобобрицький полігон. Тимчасовий полігон функціонує на території селища Аварійне. Також екоактивісти зазначають, що на території міста та прилеглих населених пунктів формуються несанкціоновані сміттєзвалища.

Висновки та перспективи подальших наукових досліджень. Аналіз отриманих космознімків дозволяє зробити висновок про розширення площі сміттєзвалищ та полігонів твердих побутових відходів. Експлуатація полігонів призводить до забруднення прилеглих земель. Ураховуючи динаміку збільшення кількості відходів у місті Суми та Сумській області перспективи подальших наукових досліджень вбачаємо в дослідженні параметрів найбільших полігонів, їх оконтурюванні та аналізі тенденцій їх розширення.

Список використаних джерел

1. Проблеми полігонів побутових відходів на Сумщині сьогодні можуть перетворитися в екологічну катастрофу та загрозу для здоров'я людей в найближчому майбутньому URL: <https://sm.gov.ua/ru/arkhiv1/31485-problemy-polihoniv-pobutovykh-vidkhodiv-na-sumshchyni-sohodni-mozhut-peretvoryty-sya-v-ekolohichnu-katastrofu-ta-zahrozu-dlya-zdorovya-lyudey-v-nayblyzhchomu-maybutnomu.html> (дата звернення 05.09.2023)

2. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Сумській області у 2021 році URL: <https://mepr.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/Regionalna-dopovid-Sumska-ODA-2021.pdf> (дата звернення 05.09.2023)

ЕКСКУРСІЙНІ МАРШРУТИ ПУТИВЛЬСЬКОГО ТУРИСТИЧНОГО КЛАСТЕРУ

Авраменко В.В.¹, Ісаєв К.С.²

¹ Комунальний заклад Сумської обласної ради – обласний центр позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю

² Сумське територіальне відділення МАН України

На сьогодні в області розроблена та активно упроваджується стратегія регіонального розвитку Сумської області на 2021-2027 рр., в якому одним із основних завдань є розвиток туризму у регіонах [3]. Програма сталого розвитку туризму в Сумській області на 2018-2022 рр. [2] передбачала функціонування 4 регіональних маршрутів, одним з яких є маршрут «Золоте намисто Сумщини»: Глухів – Соснівка – **Путивль** – **Нова Слобода** – Суми – Низи – Недригайлів – Пустовійтівка – Засулля – Хоружівка – Ромни.

Особливості Путивльського туристичного кластеру, що складається із двох субкластерів: Путивльсько-Спадщанського та Новослобідського досліджували Г.М. Горбовцов, А.О. Корнус, О. В. Ферсєєв [1, 4-6]. Незважаючи на значну кількість наукових праць, що стосуються розвитку туристичного

потенціалу, питання трансформації та розробки туристичних маршрутів Новослобідської та Путивльської ОТГ є актуальним.

У даному дослідженні використовуючи можливості ГІС-систем нами було розроблено три туристичні маршрути у межах Путивльського туристичного кластеру та виокремлено перспективний для розвитку маршрут до населеного пункту Волокитине.

Використовуючи можливості WEB-картографування було розроблено етнографічний тур територією Новослобідської ОТГ Конотопського району Сумської області, що представлено на рисунку 1.

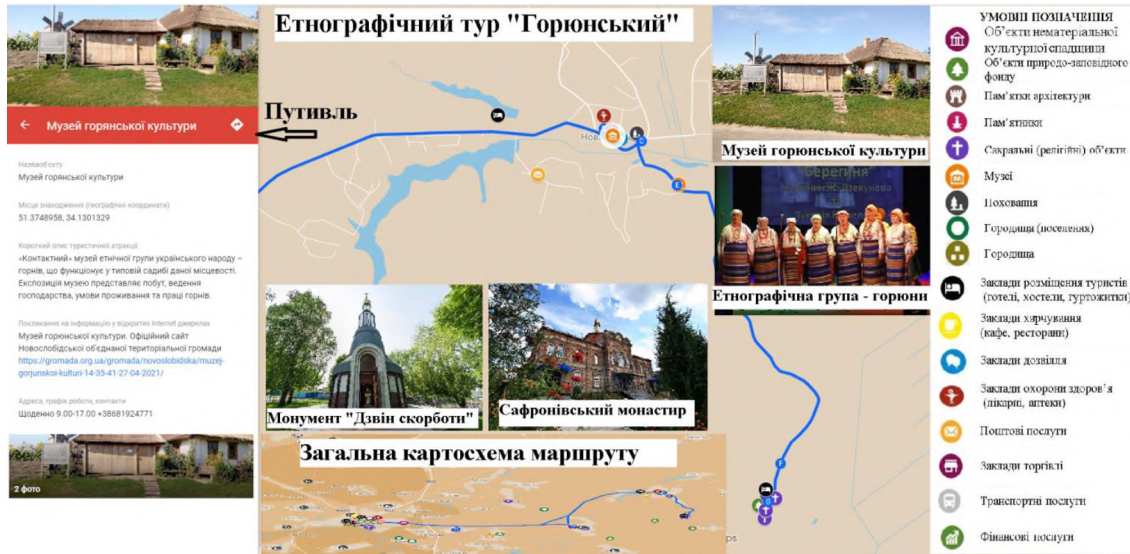

Рис. 1. Етнографічний тур «Горюньський» територією Новослобідської територіальної громади Конотопського району Сумської області (знімок з екрану Google My Maps)

Загальна протяжність туристичного маршрути в обох напрямках 110 кілометрів. Путивль – Линове (12 км) – Нова Слобода (10 км) – Софроніївський монастир (6 км) – Нова Слобода (6 км) – Путивль (21 км). На зворотному шляху є можливість відвідати с. Князівку, де розташована Миколаївська церква (+4 км). Основними об'єктами туристичної привабливості є: етнографічний музей горюньської культури, монумент «Дзвін скорботи», Софроніївський монастир з печерним комплексом, ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Новослобідські дуби», церква Різдва Богородиці. Слід зазначити, що представлений маршрут може бути як одноденним автомобільним, так і активним (велосипедним) кількадечним маршрутом, з можливістю ночівлі у Софроніївському монастирі.

Загальна протяжність релігійного (сакрального) маршруту територією Новослобідської територіальної громади становить 101, 4 км. Географія маршруту дозволяє вносити корективи, оскільки маршрут фактично є кільцевим (рис. 2). Перш за все релігійний маршрут територією Новослобідської громади Конотопського району Сумської області асоціюється

з відвідуванням Софронієво-Мовчанської печерської пустині Різдва Пресвятої Богородиці (Сафроніївський монастир) та церкви Різдва Богородиці у с. Нова Слобода. Маловідомими, проте не менш цікавими для туристів можуть стати й інші релігійні об'єкти громади. А саме: церква Почаївської Ікони Божої Матері у с. Князівка, церква Миколи Чудотворця у с. Линове, церква Успіння Пресвятої Богородиці у с. Вошиніне, церква Кирила та Мифодія (с. Волинцове).

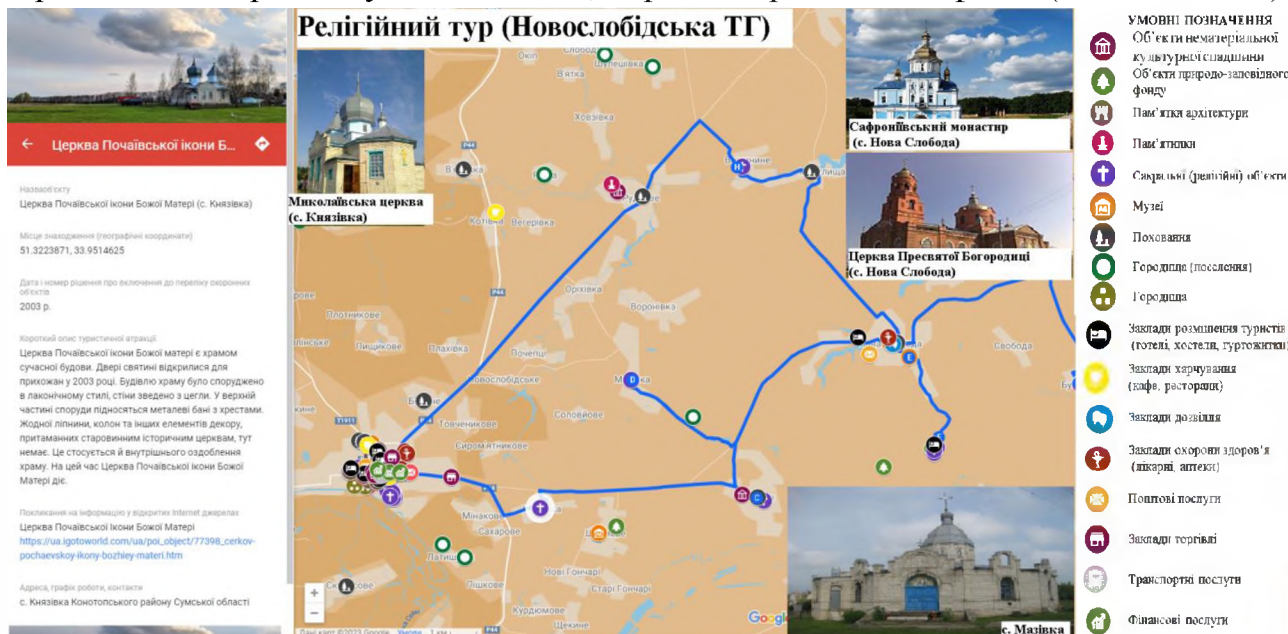

Рис. 2. Релігійний маршрут (тур) територією Новослобідської об'єднаної територіальної громади Конотопського району Сумської області (знімок з екрану Google My Maps)

Архітектурно-релігійний маршрут містом Путивль (рис. 3) передбачає відвідини історичної частини міста, релігійних святинь, пам'ятників, музеїв, парків. Загальна протяжність маршруту близько 10 км.

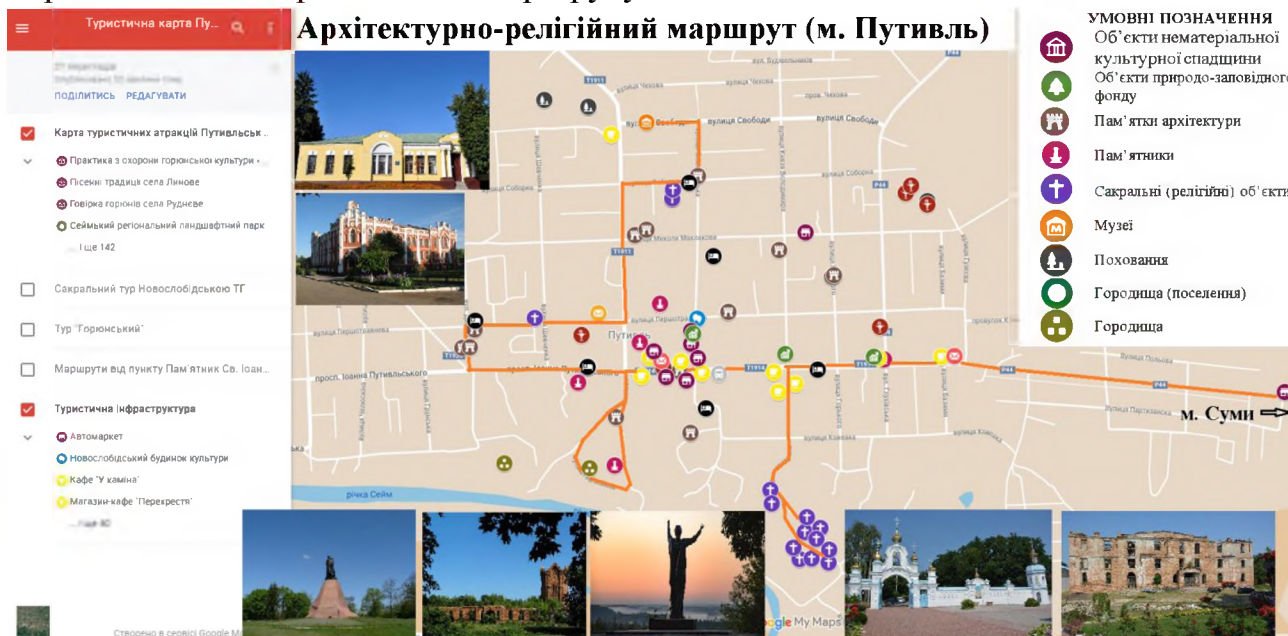

Рис. 3. Архітектурно-релігійний маршрут містом Путивль (знімок з екрану Google My Maps)

Мало відомими серед туристів, проте перспективним є розробка туристичного маршруту до села Волокитине Путивльської територіальної громади Конотопського району Сумської області. Потенційні об'єкти туристичної атракції представлено на рисунку 4.

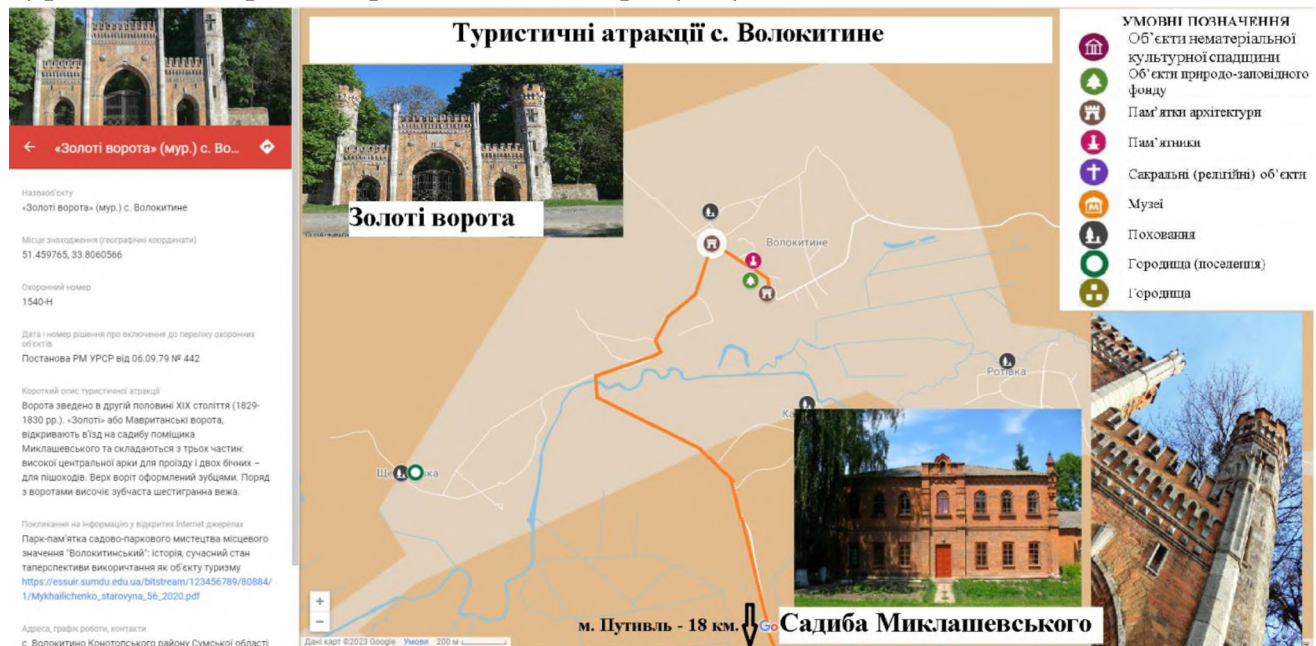

Рис. 4. Туристичний потенціал с. Волокитине Конотопського району Сумської області (знімок з екрану Google My Maps)

Основними об'єктами туристичної атракції села Волокитине Конотопського району Сумської області є: «Волокитинський парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення», ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Діби» у складі РЛП «Сеймський», садиба поміщика Миклашевського та «Золоті ворота» (Мавританські ворота).

Висновки. Туристичні маршрути Путивльщини представлені унікальними архітектурними, релігійними та етнографічними об'єктами. Близькість розташування та єдність розвитку досліджуваних територій дозволяють комбінувати та вдало доповнювати представлені у дослідженні маршрути.

Перспективи подальших наукових досліджень вбачаємо у вдосконаленні туристичних маршрутів з використанням геоінформаційних систем та у визначенні 30-ти кілометрової буферної зони між територією дослідження та Російською Федерацією, що в умовах воєнного стану дозволяє мінімізувати ризики для туристів.

Список використаних джерел

1. Корнус А. О. Туристичний кластер Новослобідської громади Путивльського району: об'єкти, маршрути, їх використання / А. О. Корнус, О. О. Гаркавенко, Г. М. Горбовцов, О. В. Фурсев // Треті Сумські наукові географічні читання : збірник матеріалів Всеукраїнської

наук. конф., (м. Суми, 12–14 жовтня 2018 р.) / СумДПУ імені А. С. Макаренка, Сумський відділ Українського географічного товариства ; [упорядник А. О. Корнус]. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. – С. 107–111.

2. Програма сталого розвитку туризму в Сумській області на 2018 – 2022 роки URL: http://sm.gov.ua/images/docs/turizm/17-session-37_7-skl.pdf (дата звернення 18.08.2023)

3. Стратегія регіонального розвитку Сумської області на 2021 – 2027 роки. URL: <http://gue.sm.gov.ua/index.php/uk/strategiya-regionalnogo-rozvitkusumskoj-oblasti-na-period-z-2021-do-2027> (дата звернення 18.08.2023)

4. Горбовцов Г. М. Традиційні та нові односторонні екскурсійні маршрути (тури) в межах Путивльського туристичного кластера / Г. М. Горбовцов, А. О. Корнус, С. В. Тупик, О. В. Фурсеєв // Четверті Сумські наукові географічні читання: збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції (Суми, 11-13 жовтня 2019 р.) [Електронний ресурс] / СумДПУ імені А. С. Макаренка, Сумський відділ Українського географічного товариства; [упорядник Корнус А. О.]. Елект. текст. дані. Суми. 2019. С. 41-49.

5. Корнус А. О. Нові елементи Путивльського туристичного кластера (Сумська область) // Рекреаційно-туристичний потенціал регіонів України: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : матеріали III Всеукр. наук.-практ. інтернет-конференції, (м. Луцьк, 15–16 травня 2019 р.). Луцьк : Терен, 2019. С. 5–7.

6. Корнус А. О., Корнус О.Г., Фурсеєв О.В. Туристсько-рекреаційний кластер Путивльського району: об'єкти, маршрути, їх використання // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Адміністративно-територіальні vs економічно-просторові кордони регіонів» (м. Київ, 19-20 березня 2020 р.). К. : КНЕУ, 2020. С. 541-546.

ЕКОЛОГО-ГІДРОЛОГІЧНИЙ СТАН р. ВІЛЬШАНКА (ГІС ТА ДЗЗ АНАЛІЗ)

Авраменко В.В.¹, Філоненко Т.О.²

¹ Комунальний заклад Сумської обласної ради – обласний центр позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю.

² Сумське територіальне відділення МАН України

Річка Вільшанка (у межах Лебединської ТГ) перебуває під постійним антропогенним впливом, а для її річища характерне замулення, забруднення та заростання. У 2009 році на річці, поблизу населеного пункту Олексенкове були проведені роботи з очищення русла, унаслідок чого прокопана ділянка перетворилася на руслове водосховище. Очищення русла річки спричинило зниження швидкості течії та негативно вплинуло на морфометричні та гідрологічні характеристики не лише Вільшанки, а й основної річки (Псел). У світлі зазначеного вище постає **актуальне питання** вивчення річки Вільшанка засобами ГІС/ДЗЗ-технологій.

Мета дослідження полягає у комплексному дослідженні еколого-гідрологічного стану р. Вільшанка з використанням ДЗЗ та ГІС-технологій.

Дослідження антропогенних змін у водних екосистемах засобами ГІС/ДЗЗ-технологій є сферою наукових інтересів О.В. Томченко та В.О. Мартинюка [1] (на прикладі озер Поліського регіону), І.В. Тимченко, Р.Б. Гаврилюк, О.В. Мартинюк [2] (на прикладі зміни русла річки Південний Буг) та інші.